

Bestyrelsen for Energinet Danmark v/Departementet
Folketingets Energiudvalg

CC: Energistyrelsen, Energitilsynet

Birkerød, den 12. november 2004

Et smalt hovedsæde er nødvendigt for at sikre konkurrencen

Kære nye bestyrelse og Energiudvalg,

Først og fremmest velkommen til den nye bestyrelse, som vi glæder os over, nu er blevet udvalgt, og som vi glæder os til at påbegynde samarbejdet med.

Processen omkring Energinet Danmark er gået meget hurtigt for os i Gastra, og vi er endnu langt fra landet på fødderne. Fra Gastras medarbejderside vil vi dog gerne argumentere for et smalt hovedsæde.

Udover de i debatten allerede fremførte argumenter, er argumenterne for et smalt hovedsæde med to relativt uafhængige datterselskaber, især at dette følger af:

- erfaringerne med den succesfulde udskillelse af Gastra fra DONG;
- gasdirektivet og udkastet til gasforordning, som forbyder krydssubsidiering og interessesammenblending; og
- at de nuværende gaskompetencer tabes på gulvet ved flytning af arbejdspladserne.

Baggrund

Som medarbejdere i Gastra er vi sagens natur utrygge ved hele processen omkring Energinet Danmark, og herunder den umotiverede placering af hovedsædet og indikationerne vedrørende placering af en række centrale opgaver. Vi har i den forbindelse følgende, som vi gerne vil gøre opmærksom på:

De hidtidige erfaringer taler for et smalt hovedsæde og nogle fokuserede datterselskaber

Gastra er præget af en helt særlig pioner ånd, som har præget selv de af os medarbejdere, som i løbet af de sidste år har haft mere end en håndfuld forskellige visitkort med samme navn og samme titel men forskellige firmanavne gående fra Naturgas Syd, til DONG Naturgas, DONG Transmission og DONG Energi-Service til Gastra. Baggrunden for pionerånden, som gennemsyrrer hele vores knap ét år gamle virksomhed, er efter vores bedste vurdering, at vi på under et år i Gastra har kunnet finde fælles fodslag om nogle fælles mål og således kunnet fokusere ensidigt på skabelse af et velfungerende gasmarked. Og det uden særhensyn til et gassælgende eller eltransmitterende moderselskabs særinteresser.

På kort tid har Gastra således:

- åbnet gasmarkedet for alle
- skabt Europas måske mest fleksible transportvilkår
- lavet en gashandelsplads, som er forløberen for en egentlig gasbørs
- etableret et velfungerende aktørforum, hvori vi kan diskutere udvikling af gasmarkedet med alle aktører

På blot to år er Gastra således gået fra at være middelmådigt placeret i EU-Kommissionens liberaliserings benchmarks til en placering i den absolutte top. Udviklingen stopper imidlertid ikke her, og vi vil nødtig tabe terræn, som følge af omorganisering og tab af vores nuværende kompetencer.

Tilsvarende kan gøres gældende ift. vores to nye uafhængige elsøsterorganisationer, som ligeledes er blandt de bedste eltransmissionsselskaber i Europa.

Gasdirektivet og Gasforordningen

Gasdirektivets artikel 8 påbyder omkostningsrefleksion og forbyder diskrimination mellem systembrugere, og artikel 9 - og herunder især punkt 2, litra b gør det klart, at gastransmissionsselskaber skal drives uafhængigt af øvrige interesser. Eneste undtagelse er således sammenlægning med anden gasinfrastrukturvirksomhed, såsom f.eks. gaslagre og gasdistributionsselskaber, hvilket der hjelmes op for i artikel 15.

Begrebet transmission defineres i artikel 2 som transport af gas og kun gas. Noget tilsvarende følger af gasforordningsudkastets regler vedr. fastsættelse af tariffer og regler for kapacitetsallokering.

Gasdirektivet udelukker ikke Energinet Danmark ejerskab til Gastra i lighed med det National Grid Transco har til det britiske gastransmissionsselskab, Transco og eltransmissionsselskabet, National Grid. Men det udelukker efter vores fortolkning en sammenblanding og koordinering af markedsvilkår, tarifsætning og planlægning med videre i en fælles gas- og eltransmissionsorganisation. Nedenstående argumenter og konklusioner i ministeriernes rapport omkring fordele og ulemper ved inddragelse af Gastra i Energinet Danmark forekommer følgelig svært forenelig hermed:

"Effektive Markeder"

*... naturgas anvendes som et af flere brændsler i elproduktionen. Således anvendes ca. 25 pct. af den samlede mængde gas, der transporteres i gastransmissionssystemet, til el- og varmeproduktion. ...
.... Isoleret set vil de systemansvarlige på elområdet på den baggrund kunne have interesse i at justere gastarifferne til fordel for elproducenterne og elmarkedets funktion. Det vurderes således, at det kan være en fordel ved en tættere koordinering og samlet optimering af el- og gastarifferne med henblik på at opnå den samfundsøkonomisk optimale udnyttelse af el- og gassystemet set under ét.*

...

"Konklusion"

...

Gevinsterne vil først og fremmest kunne bestå i, at det med en samlet organisation bliver lettere at sikre elmarkedets funktionsmåde. Det gælder i forhold til at kunne bruge den gasfyrede elproduktionskapacitet mere fleksibelt end i dag til at imødegå en ubalance mellem udbud og efterspørgsel i elnettet. Derudover vil det blive lettere at undgå det potentielle problem, at adgangsvilkårene til gasnettet fastsættes på en sådan måde, at elmarkedets effektivitet unødigt begrænses.

...

Det primære argument for fusionering af tarif- og vilkårsfastsættelsen på el- og gastransmission, nemlig hensynet til elmarkedet, synes således svært foreneligt med EU-retten.

(Hensynet til de kunder, som udgør de øvrige 75% af gastransportmarkedet, nævnes i øvrigt ikke i rapporten; og herunder at tilrettelæggelse af adgangsvilkårene under ensidig hensyntagen til elmarkedet kan medføre flere omkostninger for gasforbrugende husholdninger og virksomheder samt tab af transitmængder, og dermed faldende konkurrencedygtighed og transitindtægter til skade for alle.)

Efter vores vurdering er det således vigtigt at sikre etableringen af et "smalt" hovedsæde", der kan varetage opfyldelsen af det ønskede overordnede formål - at sikre en samfundsmæssig optimal udnyttelse af el- og gassystemet under ét, men uden at der sker en total sammenblanding af el- og gasinteresser.

Afsluttende bemærkninger

Vi Gastramedarbejdere vil gerne gøre mere for et velfungerende elmarked og et mere velfungerende gaskmarked, ligesom vi også vil gøre vores for at medvirke til, at Energinet Danmark bliver en succes. Og i den forbindelse finder vi - udover de åbenlyse argumenter for fastholdelse af de nuværende og i Danmark helt unikke gaskompetencer i Gastra, som let kan gå tabt ved flytning af opgaver - at der også er rent fokusmæssige og juridiske argumenter for etablering af det smallest mulige hovedsæde og bevarelse af det nuværende fokuserede Gastra og et tilsvarende fokuseret Eltra-Elkraft som henholdsvis Energinet Danmarks gastransmissionsselskab og Energinet Danmarks eltransmissionsselskab.

I håbet om en konkurrenceunderstøttende, fokuseret og kompetencebevarende organisering af Energinet Danmark.

Medarbejderne i Gastra:

CHEISTOTTER MEYER

Hummik by 9th

Lone Raudel Faber

Michael S. Loontjens

Kristoff Aids

Toska Braker

Ken Baller

Jenni Niels

Mabritt Lind

Svend Beej

Joachim Boers

Katja

Lene P

MARIA GIÖRI

Tine Linder

~~Stenning~~

Ernst Kropp

Madmanathan

Carlus Joh

J. Eygard

William Anderson

Gunnar Vangs

Michael Brandt P.

H H

Jonas OB

Lucas Skerfving

Charlotte Marsner

John A